

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ
Кафедра фінансів**

СИЛАБУС

**ФІНАНСОВА ЕТИКА ТА СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ /
FINANCIAL ETHICS AND SOCIAL RESPONSIBILITY**

Інформація про викладача	
Викладач	Маршук Ліна
Науковий ступінь	кандидат економічних наук
Вчене звання	доцент
Посада	доцент кафедри фінансів
Адреса кафедри	м. Вінниця, вул. Театральна, 21
Контактний телефон	0967029082
E-mail:	l.marshuk@vtei.edu.ua
Електронна сторінка курсу в системі дистанційного навчання	https://m.vtei.edu.ua/enrol/index.php?id=628
Інформація про освітній компонент	
Статус компонента	Вибірковий
Освітній ступінь	Бакалавр
Навчальний рік	2026/2027
Анотація курсу	Фінансова етика та соціальна відповідальність - вибірковий освітній компонент обумовлений необхідністю формуванням у здобувачів вищої освіти поглиблених знань та практичних навичок у функціонуванні та формуванні фінансової етики та соціальної відповідальності фінансового сектору, освоєння методів та інструментів фінансової етики та вмінням ефективно застосовувати соціальну відповідальність на різних рівнях фінансової системи. Освітній компонент «Фінансова етика та соціальна відповідальність» надає майбутнім фахівцям знань, з питань фінансової етики та соціальної відповідальності для забезпечення фінансової стійкості та сталого розвитку.
Мова викладання	Українська мова
Результати навчання	Виконувати професійну діяльність у відповідності до стандартів якості, навички до безпечної діяльності відповідно до профілю роботи, галузевих норм і правил. Вміти використовувати теоретичний та методичний інструментарій соціальної відповідальності та застосовувати управлінські навички у сфері фінансової етики. Знати та окреслювати закономірності розвитку фінансової етики та соціальної відповідальності у поєднанні з науковим управлінським інструментарієм для виконання професійної та наукової діяльності та вміти їх застосовувати у практичній діяльності. Проводити збір та аналіз даних, що необхідні для розв'язання професійних задач.

	Вміти професійно використовувати профільні знання, уміння й навички для дослідження поставлених цілей та завдань.					
Тематичний план та оцінювання результатів навчання						
Назва теми	Кількість годин				Форми контролю	Бальна оцінка
	Усього годин / кредитів	з них				
		лекції	практичні заняття	самостійна робота студентів		
Тема 1. Фінансова етика як навчальна дисципліна	18	4	4	10	В, РПЗ, УД, Д, Т, П	8
Тема 2. Організація впровадження фінансової етики	18	4	4	10	В, УД, Д, РЗ, КТ, П	8
Тема 3. Методичні положення впровадження, аналізу та оцінки фінансової етики	18	4	4	10	В, РПЗ, УД, Д, Т, П	8
Тема 4. Прикладні аспекти реалізації положень фінансової етики на мікро- та макро- рівнях	18	4	4	10	В, УД, Д, РЗ, КТ, П	8
Тема 5. Особливості реалізації етики бізнесу на світовому рівні	18	4	4	10	В, РПЗ, УД, Д, Т, П	8
Тема 6. Ведення ділових переговорів. Особливості іміджу фінансиста та його ділова атрибутика	9	2	2	5	В, К, Д	4
Тема 7. Соціальна відповідальність фінансового сектору	9	2	2	5	РПЗ, РЗ	4
Тема 8. Організаційно-економічне забезпечення управління корпоративною соціальною відповідальністю	9	2	2	5	В, К, УД	4
Тема 9. Формування відносин фінансового сектору із зовнішніми організаціями на засадах соціальної відповідальності	9	2	2	5	П, РМГ	4
Тема 10. Екологічна компонента соціальної відповідальності	9	2	2	5	П, РМГ	4
Тема 11.Оцінювання ефективності соціальної відповідальності підприємств	9	2	2	5	В, К, Д	4

Тема 12. Стратегічні напрями розвитку соціальної відповідальності в Україні	9	2	2	5	РМГ, П	4
Індивідуальне завдання	27			27	ІЗ	32
Разом	180/6	34	34	112		100
Підсумковий контроль-екзамен						
Поточний контроль / критерії оцінювання	Перелік умовних позначень форм контролю та оцінка їх у балах: В – відповідь на практичних заняттях – 1 бал. РПЗ – розв’язання практичних завдань – 2 бали. УД – участь у дискусії – 1 бал. КТ – комп’ютерне тестування – 1 бал. Т – тестування – 1 бал. РЗ – розв’язування задач – 2 бали. К – кейс-стаді – 2 бали. РМГ – робота в малих групах – 2 бали. Д – доповідь – 1 бали. П – презентація – 2 бали. ІЗ – індивідуальні завдання – 32 бали (виконання аналітичного завдання – 7 балів, розробка ментальної карти – 10 балів, розробка проєкту – 10 балів, участь у наукових заходах – 5 балів). Загальна сума за поточну навчальну роботу (аудиторну та самостійну) за семестр – 100 балів. Критерії оцінювання відповідно до Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти					
Основні літературні та інформаційні джерела	1. Грищенко Т.Б. Етика ділового спілкування: навч.посіб./Т.Б. Грищенко, С.П. Грищенко, Т.Д. Іщенко та ін. К.: ЦУЛ. 2019. 344с. Кубрак О.В. Етика ділового та повсякденного спілкування. К.: Університетська книга. 2019. 222 с. 2. Руденко О. В., Кондратюк О. М., Горєва А. С. Соціальна відповідальність бізнесу: сутність, обліковий аспект та нефінансова звітність. <i>Ефективна економіка</i>. 2020. № 11. DOI: 10.32702/2307-2105-2020.11.102 3. Соціальна відповідальність: практичний аспект. Навчальний посібник. О.Є. Кузьмін, О.В. Пирог, Л.І. Чернобай, Н.С. Станасюк, І.І. Пасінович. К.: Видавничий дім «Кондор». 2020. 244 с. 4. Хохлов В. Огляд кодексів етики у фінансово-інвестиційній галузі: аналіз особливостей та спільні риси. Проєкт USAID «Трансформація фінансового сектору»: [Електронний ресурс]. URL: https://www.nssmc.gov.ua/wp-content/uploads/2020/11/ohliad-kodeksivetyky.pdf					
Політика освітнього компонента						
Організація навчання	Організація навчального процесу здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти Розроблено завдання для практичних занять з курсу, при викладанні застосовуються сучасні методи навчання; при виконанні завдань використовується автоматизована система управління навчанням MOODLE, передбачено виконання ситуаційних завдань та самостійної роботи. Зараховуються результати неформальної освіти.					
Інтеграція ІІІ в освітній процес	Інтеграція ІІІ в освітній процес здійснюється відповідно до Політики застосування штучного інтелекту (ІІІ). <i>Згідно пункту 3. Політики застосування штучного інтелекту (ІІІ) правила для здобувачів:</i> 1. Планування та генерація ідей Використання ІІІ для мозкового штурму, пошуку нових ідей для теми наукового дослідження, есе (з обов’язковим додаванням у запит посилань					

	на україномовні джерела за тематикою дослідження). Створення кількох варіантів структури або плану роботи для подальшого власного вибору та опрацювання. 2. Допомога в дослідженнях Узагальнення великих наукових статей або звітів для швидкого розуміння їхньої суті. Важливо: це не замінює необхідності самостійного прочитання та критичного аналізу ключових джерел. Пошук релевантної літератури або джерел (з обов'язковою подальшою перевіркою їх існування та достовірності, оскільки ШІ може вигадувати джерела). Заборонене використання ШІ (що вважається порушенням академічної доброчесності) Наступні дії є суворо забороненими і розглядаються як грубе порушення принципів академічної доброчесності, що прирівнюється до плагіату та академічного шахрайства: 1. Пряме копіювання (Плагіат) Подання тексту, повністю або значною мірою згенерованого ШІ, як власної, оригінальної роботи. Це стосується як цілих робіт (рефератів, індивідуальних досліджень, есе тощо), так і окремих абзаців чи розділів. 2. Використання під час контрольних заходів Будь-яке використання інструментів ШІ під час іспитів, заліків, модульних контрольних робіт, тестів (включаючи онлайн-тестування), якщо це не було прямо та письмово дозволено науково-педагогічним працівником для конкретного завдання. 3. Фальсифікація та вигадкування Використання ШІ для створення фальшивих даних, неіснуючих посилань на літературу, фейкових цитат чи результатів досліджень. 4. Делегування ключових завдань Перекладання на ШІ основного аналітичного чи творчого завдання роботи. Наприклад, замість самостійного аналізу ринкової ситуації здобувач дає ШІ запит: «Проаналізуй ринок смартфонів в Україні та напиши висновки», а потім подає отриманий текст як результат власного аналізу. 5. Виконання роботи за іншого Використання ШІ для написання рецензій, відповідей на форумах, виконання групових завдань від імені здобувача, якщо це не передбачає його активної інтелектуальної участі.
Відпрацювання пропусків занять	У разі пропуску лекції здобувач вищої освіти може самостійно опрацювати навчальний матеріал за лекцією, скласти словник термінів, підготувати конспект лекції, скласти схему основних понять, виконати завдання, які були запропоновані викладачем на лекції. У разі пропуску практичного заняття здобувач вищої освіти має самостійно виконати практичне завдання, а потім захистити його перед викладачем. Відпрацювання пропусків занять є обов'язковим для всіх здобувачів вищої освіти, незалежно від джерел фінансування навчання.
Допуск до підсумкового контролю	Підсумковий контроль-екзамен. До екзамену допускаються всі здобувачі, які набрали за результатами поточної роботи протягом семестру 60 балів. Результат підсумкового контролю (екзамен) з освітнього компонента для здобувачів очної форми навчання визначається як середньоарифметична сума балів поточної роботи та екзамену. Кращим здобувачам, які повністю виконали програму з освітнього компонента, виявили активність в науково-дослідній роботі за відповідною тематикою, стали призерами студентських олімпіад, виступали на

	конференціях та за результатами поточної роботи набрали 90 і більше балів, науково-педагогічний працівник має право виставити результат екзамену без опитування (при усному екзамені) чи виконання екзаменаційного завдання (при письмовому екзамені). Результат підсумкового контролю (екзамен) з освітнього компонента для здобувачів заочної форми навчання оцінюється в 100 балів, відповідно до положення «Про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти».
Академічна доброчесність	Для забезпечення академічної доброчесності необхідно дотримуватися Положення про дотримання академічної доброчесності педагогічними та науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти. Політика застосування штучного інтелекту (ШІ)
Інші складові політики компонента	Основні принципи проведення практичних занять з освітнього компонента «Фінансова етика та соціальна відповідальність» - відкритість до нових та неординарних ідей, толерантність, доброзичлива партнерська атмосфера взаєморозуміння та творчого розвитку. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Різні моделі роботи на практичних заняттях (індивідуальна, в парах, в мікро-групах, групах) над вирішенням завдань дає можливість здобувачам вищої освіти якнайширше розкрити свій власний потенціал, навчитись довіряти своїм партнерам, розвинути навички інтелектуальної роботи в команді. Освітній компонент «Фінансова етика та соціальна відповідальність» передбачає інтенсивне використання мобільних технологій навчання, що дає можливість здобувачам вищої освіти та викладачеві спілкуватись один з одним у будь-який зручний для них час, а для здобувачів вищої освіти, які відсутні на заняттях, отримати необхідну навчальну інформацію та представити виконані завдання. Протягом усього курсу активно розвиваються автономні навички здобувачів вищої освіти, які можуть підготувати додаткову інформацію за темою, що не увійшла до переліку тем практичних занять та виступити з презентацією чи інформуванням додатково (оцінюється окремо).

Затверджено на засіданні кафедри фінансів протокол № 01 від 19.01.2026

Науково-педагогічний працівник

Ліна МАРШУК

Завідувач кафедри

Інна ГНИДЮК